

59ste vergadering

Woensdag 9 april 2003

Aanvang 13.00 uur

Voorzitter: Weisglas

Tegenwoordig zijn 127 leden, te weten:

Van Aartsen, Adelmund, Albayrak, Algra, Aptroot, Arib, Van As, Van Baalen, Bakker, Van Beek, Blok, Van Bochove, Boelhouwer, Van den Brink, Bruls, Buijs, Bussemaker, Van de Camp, Cornielje, Çörüz, Crone, Van Dam, Depla, Van Dijken, Dijkma, Dittrich, Douma, Duivesteijn, Duyvendak, Eerdmans, Eijsink, Eurlings, Ferrier, Fierens, Van Gent, Gerkens, Giskes, De Graaf, De Grave, Griffith, De Haan, Van Haersma Buma, Van der Ham, Hamer, Haverkamp, Heemskerk, Van Heemst, Herben, Hermans, Hessels, Van Heteren, Hirsi Ali, Hofstra, Hoogervorst, Ten Hoopen, Huizinga-Heringa, Jager, Joldersma, Kamp, Kant, Karimi, Koenders, Koopmans, Kortenhorst, Kraneveldt, De Krom, Kruijssen, Van der Laan, Lazrak, Leerdam, Mastwijk, Meijer, Mosterd, De Nerée tot Babberich, Van Nieuwenhoven, Nijs, Van Oerle-van der Horst, Oplaat, Örgü, Ormel, Rambocus, Rietkerk, Rouvoet, De Ruiter, Samsom, Schreijer-Pierik, Slob, Smeets, Smits, Spiess, Van der Staaij, Sterk, Straub, Stuurman, Terpstra, Timmer, Timmermans, Tjon-A-Ten, Tonkens, Varela, Van Velzen, Vendrik, Verbeet, Verburg, Vietsch, Van der Vlies, Vos, B.M. de Vries, J.M. de Vries, K.G. de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Waalkens, Weisglas, Wilders, Van Winsen, De Wit en Zalm,

en de heer Veerman, minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, en mevrouw Ross-van Dorp, staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Op verzoek van de fractie van de LPF benoem ik in de vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken het lid Van As tot plv. lid in plaats van het lid Herben.

Het woord is aan de heer Meijer.

De heer **Meijer** (CDA): Voorzitter. Wij hebben vanmorgen een debat gehad met de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij over de vogelpest. Namens de vaste commissie voor Landbouw, Natuurbeheer en Visserij verzoek ik u, het verslag van dit algemeen overleg op de plenaire agenda te plaatsen, bij voorkeur vandaag, opdat fracties de mogelijkheid hebben, moties naar aanleiding van dit verslag in te dienen en opdat daar mogelijkwijs ook stemming over kan plaatsvinden.

De **voorzitter**: Ik stel voor – omdat het in het verlengde is van hetgeen gisteren al door u was aangekondigd – het verslag van dit algemeen overleg toe te voegen aan de agenda van vandaag, aan het eind van de vergadering van vanmiddag. Daar is, onder het voorbehoud van dit

formele verzoek, al rekening mee gehouden.

Ik stel tevens voor, de stemmingen over de moties die daarbij naar verwachting zullen worden ingediend, morgen na de lunchpauze te houden.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Wilders.

De heer **Wilders** (VVD): Voorzitter. Gisteren heb ik bij de regeling van werkzaamheden, met steun van de Kamer, een brief gevraagd aan de regering inzake de berichten in NRC Handelsblad van zaterdag jongstleden over de honderden islamitische strijders die zich in Europa zouden ophouden om terroristische aanslagen te plegen. Wij hebben toen gevraagd, die brief vandaag vóór twaalf uur 's middags te mogen ontvangen. De brief is er echter nog steeds niet, zo heb ik zojuist van de griffie begrepen. Dat kan natuurlijk het geval zijn, maar ik moet wel zeggen dat het beleefd is als de regering dan even een briefje stuurt om aan te geven waarom het niet kan. Ik verzoek u, de regering eraan te herinneren de gevraagde brief zo snel mogelijk naar de Kamer te sturen, waarbij de regering de Kamer tevens aangeeft wanneer dit dan wel lukt. Het wordt nu moeilijk om deze week nog een spoeddebat te houden, ten aanzien waarvan u gisteren terecht zei dat wij eerst de brief moeten zien om dat te kunnen bepalen. Ik wil het echter nog steeds niet uitsluiten dat het deze week plaatsvindt of anders volgende week. Ik wil graag van de regering weten wanneer wij, als het vandaag niet lukt, de antwoorden zouden kunnen

Voorzitter

ontvangen, want het is een belangrijke kwestie.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering direct – dat gebeurt overigens altijd – door te geleiden naar het kabinet, in het bijzonder de ministers van Binnenlandse Zaken en van Buitenlandse Zaken.

Voorzitter: Hamer

Aan de orde is de behandeling van:
- **Voorstellen van het Presidium tot wijziging van het Reglement van Orde (28633, 28821 en 28822).**

De **voorzitter**: Ik wijs erop dat van verschillende kanten is aangegeven dat wij bij deze behandeling met één termijn kunnen volstaan.

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Dijksma** (PvdA): Voorzitter. Er staan vandaag drie wijzigingen van het Reglement van Orde op de agenda. Ik wil slechts over één wijziging kort het woord voeren. Het betreft de wijziging op stuk nr. 28633 aangaande het register van nevenfuncties en het register van buitenlandse reizen. Dat register bestaat al enige tijd, maar het Presidium heeft ervoor gekozen om het nu te formaliseren door het op te nemen in het Reglement van Orde. De vraag rijst of deze maatregel ver genoeg gaat. Mijn fractie is er groot voorstander van dat leden niet alleen de mogelijkheid krijgen om hun buitenlandse reizen en nevenfuncties in dat register aan te melden, maar dat zij daartoe ook worden verplicht. Om deze reden is het van belang om dit onderwerp hier vandaag te bespreken en om eventueel verdergaande voorstellen aan het Presidium te doen om het Reglement van Orde op dit punt een tikje aan te scherpen. Het is van belang voor de transparantie van het parlement dat iedereen kan zien welke nevenfuncties leden naast hun Kamerlidmaatschap hebben en dat iedereen weet hoe en op wiens kosten gereisd wordt. Het Nederlandse parlement dient ook hiertoe over te gaan omdat in de parlementen van de ons omringende landen deze gang van

zaken heel gebruikelijk is. Waarom zouden wij deze beslissing vandaag niet nemen?

In ieder geval wil ik over deze kwestie een motie indienen.

Mevrouw **Kant** (SP): Net als mevrouw Dijksma ben ik enigszins in verwarring. Hoewel ik niet uit de notulen van het Presidium mag citeren, heb ik alle notulen gisteren nagelezen. Daarin kwam ik tegen dat in het Presidium is afgesproken dat de registratie verplichtend is. De Kamer is het daarover eens en zo heb ik dit voorstel ook opgevat. Ik hoop dat er vandaag opheldering wordt geboden over de interpretatie ervan, maar ik vat het voorstel dat nu voorligt op als een verplichting. Er staat "Kamerleden vermelden" en niet "mogen vermelden". Er staat echter ook niet "moeten". De vraag blijft dus hoe dit moet worden opgevat.

Mevrouw **Dijksma** (PvdA): Ik ben het met mevrouw Kant eens dat het onduidelijk is. Mocht blijken dat in dit Reglement van Orde nu al is geregeld dat het een verplichtend karakter heeft, dan zal ik naar goede gewoonte gaarne de overbodige motie intrekken. De motie werkt nu als een stok achter de deur om onduidelijkheden over dat register te voorkomen. Ik heb de wijziging anders geïnterpreteerd en daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het Presidium voorstelt om het Reglement van Orde zodanig te wijzigen dat er registers worden bijgehouden waarin Kamerleden hun nevenfuncties en buitenlandse reizen melden;

van mening dat het een goede zaak is om deze registers te formaliseren;

van oordeel dat Kamerleden verplicht moeten zijn om hun nevenfuncties en buitenlandse reizen aan te melden;

verzoekt het Presidium, deze verplichting op te nemen in het Reglement van Orde,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Dijksma. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 3 (28633).

□

Mevrouw **Kant** (SP): Voorzitter. Wij kunnen instemmen met de wijzigingsvoorstellen die voorliggen. Ik concentreer mij dan ook alleen op dat punt waarover nog vragen zijn te stellen, zoals mevrouw Dijksma zo-even al verwoordde: is het wel of niet verplicht om de dienstreizen in het register te vermelden? Ik heb de passage opgeval als zijnde wel verplicht. Ik heb gisteren proberen te achterhalen hoe dit bij andere diensten in de Kamer wordt opgevat. Tot mijn verrassing werd daar verschillend over gedacht. Het is dan ook heel goed als in dit debat helder wordt hoe Kamerleden dit moeten opvatten. Ik ben dan van mening dat het verplichtend moet zijn. Ik heb ook onze jurist in de fractie ernaar laten kijken. Niet dat ik het snap, maar hij vertelde mij: zoals het er nu staat, is het "imperatief". Misschien heeft u daar iets aan, maar zo verwoordde hij het in mijn richting. Het zou dus gewoon verplichtend moeten zijn.

Ik heb aangekondigd dat, als deze kwestie in de Kamer aan de orde zou komen, ik het openbare debat ook zou gebruiken om te spreken over andere zaken aangaande reizen van Kamerleden. Ik heb al eerder ter discussie gesteld dat Kamerleden soms ook gebruik kunnen maken van loyaliteitsprogramma's van vliegvaartmaatschappijen, zoals frequent-flyerprogramma's, en dat zij daarmee airmiles kunnen sparen. U weet misschien dat dit soort praktijken in Duitsland tot heftige discussies in het parlement heeft geleid, omdat men dit in Duitsland niet toestaat. Duitse Kamerleden mogen geen gebruik maken van dit soort voordeelprogramma's, airmiles, of andere voorzieningen die vliegvaartmaatschappijen hen bieden. Omdat dit wel gebeurde, ontstond daarover een rel.

In Nederland hebben wij helemaal geen regels op dit punt. Ik zou wensen dat die er wel waren. Rijksambtenaren horen zich wel aan regels op dit punt te houden. Ik heb Kamervragen hierover gesteld. Tot